film 72

SAYI : 27
KASIM

PROGRAM 18. SAYFADADIR.

FİLİM GÖSTERİLERİ /

YENİ BELÇİKA SİNEMASI TOPLU GÖSTERİSİ /

— **KAFASI KAZINMIŞ ADAM / L'HOMME AU CRANE RASE / André Delvaux 1965** (Delvaux'nun Johan Daisne'in romanından uyarladığı bu ilk filmi, karşımıza değişik bir hikâye yapısı çıkarıyor. Küçük bir Flaman kasabasında avukatlık yapan Govert Miereveld aynı zamanda bir kız kolejinde de ders vermektedir. Govert kolejin kız öğrencilerinden Fran'a gizli bir biçimde âşıktır. Ders yılı sonu şenliğinde Govert sevdiği kıza yaklaşmak ister ama başarı sağlayamaz. Bir süre sonra Govert, tamamen bir rasiantı sonucu, boğulmuş bir adama otopsi yapan arkadaşı adlî tabib ve onun asistanıyla karşılaşır. Geceyi onlarla birlikte geçirmeye hazırlandığı bir sırada, otelde Fran'a rastlar. Fran şimdi tanınmış bir şarkıcıdır. Birlikte Fran'ın odasına giderler. Uzun bir karşılıklı konuşmadan sonra Govert tabancayla Fran'ı öldürür. Bir süre sonra Govert'i Fran'ın anılarıyla, kafası kazınmış bir şekilde bir deliler evine kapatılmış görürüz.

Ünlü Fransız sinema yazarı Marcel Martin filim hakkında şunları yazıyor: «Filmin bu açık seçik özeti, hemen belirtmeliyim filmin karmaşıklığı ve derin belirsizliğini vermekten uzaktır. Görüntü düzeyinde olup bitenler o denli değildir. Böylece, örneğin; Govert Miereveld'in Fran'ı gerçekten öldürdüğünü söylemek güçtür. Olayı akılcı bir biçimde çözümlemek isteyenlerin çeşitli soruları, bu yüzden cevapsız kalmaktadır. Sadece bu olgu bile bazı kişilerin filmi suçlamaları için yetmiştir.

Oysa filmin anlatımı her olayın olabilirlik kriterleri uyarınca analiziyle mümkün değildir. İlk elde, yönetmenin kendisi de filmle ilgili çeşitli söyleşilerde bunu belirtmiştir. Her olayın sonradan - sonsal - gelen başka bir olayı anlatmakta olduğunu belirtmek gerekir. Bu ise Delvaux'un deyişiyle, seyircinin filme tam bir güven beslemesini zorunlu kılmaktadır. Bu durumda yavaş yavaş seyircinin de yardımıyla, kahraman'ın delirdiği son bölümü izah eden bu gizemli (esrarlı) tedirgin havanın yaratılması mümkün olmaktadır. Böylece biz hikâyeyi bir delinin (schizophrène) bakışından

izliyoruz. Bütün film bir rüyadan ya da daha çok bir kâbustan, tıpkı Caligari'de olduğu gibi bir dengesiz bir insanın hayalinin ürününden ibarettir. Bu andan sonra, her şey en açık bir biçimde aydınlanmaktadır. Görüntülerin ,olayların, ayrıntılı olarak izah etmesi gereksizdir. Bu şaşırtıcı ve sürükleyici psikolojik serüvenin anlaşılmasının tek yolu budur.»

André Delvaux 1926'da Belçika'nın Louvain şehrinde doğmuştur. Hukuk ve Alman Filolojisi doktorudur. Ayrıca Brüksel'de konservatuarında müzik öğrenimi yapmıştır. 1955'ten itibaren Brüksel'de bir okulda edebiyatı dersleri vermiş ve öğrencilerine film çekmeyi öğretmiştir. Brüksel Üniversitesi Sosyoloji Enstitüsünün çağrısı üzerine, Sinema Dilinin analizi, konulu bir semineri yönetmiştir.

Sinemaya, başarılı bir biçimde, «Forges» (1955) adlı filmiyle girmiştir. Daha sonra, televizyon için Fellini ve Jean Rouch ile, Polonya Sineması ile ilgili bir dizi yayını yönetmiştir (1962). 1962 Tours kısa filmler şenliğinde başarı kazanamıyan «Öğrencilerin Çağı» adını taşıyan konulu bir kısa film yapmıştır. 1965'te yaptığı «Kafası Kazınmış Adam» ilk uzun metrajlı filmidir. İkinci filmi **«Un soir, Un Train / Bir Gece, Bir Tren»**, üçüncü filmi de Sinematek'in yine bu ay sunduğu «Bray'da Randevu»dur. «Kafası Kazınmış Adam», 1966 Pesaro (İtalya» Şenliği'nde «Genç Eleştirme Ödülü»nü, 1966 Hyères (Fransa) Şenliği'nde «Büyük Ödül»ü almış, New York, Londra ve Mannheim Şenliklerinde de gösterilmiştir. Ayr. bkz. Yeni Sinema, sayı 12'de: Delvaux ile bu filim hakkında yapılan söyleşi. Oy. / Senne Rouffaer, Beata Tyszkiewicz, Hector Camerlynck. Süresi / 94 dakika.)

— **AYRILIKLAR / LES ADİEUX / Roland Verhavert, 1966.** (1927'de doğan Verhavert önce eleştirmenlik sonra senaryo yazarlığı ve televizyonda yönetmenlik yaptı. Şimdi Brüksel'de, Sinema ve Televizyonda Yönetim ve Sinema Dili dersleri vermektedir. Bir çok kısa filmi ve «Martılar Limanda Ölürler» (1955) adlı bir uzun filmi daha vardır. Filmin konusu şöyledir: Şirketi tarafından gizli bir hükümet görevi verilen bir gemi kaptanı tayfasına karaya çıkma izni verir. Ancak kalkış tarihi önceden açıklanamayacağından, görevliler ertesi gün ve daha sonraki günler saat onda gemide hazır bulunacaklardır. Bu alışılmamış emir tayfayı günden güne artan bir belirsizlik içine itmektedir. Geminin telsizcisi Pierre Wesselmans her sabah karısı Laure'a ve çocuğuna veda etmekte, ama birkaç saat sonra geri dönmektedir. Bu belirsizlik Wesselmans'ı sıkmakta, üstelik sevdiği kadına her gün dönebilmesi limandan uzakta oturduğu için olanaksız olan Jessen' den de kendini sorumlu tutmaktadır. Karısı Laure'a komşusu Frenkel des-

tek olmaktadır. Wesselmans da aradığı dayanağı barda tanıdığı bir genç kızın yanında bulduğunu sanar. Belirsizlik içinde göreli özgürlüğünü kendi kendine kanıtlamak için artık Laure'u görmemeye karar verir, bütün gece sokaklarda dolaşır. Kadın kocasını arar ve bulur. Vedalaşma saati yine gelmiştir Oy. / Petra Laseur, Julien Schoenaerts, Senne Rouffaer. Süresi ' 90 dakika.)

— **ÇIKIŞ LE DEPART / Jerzy Skolimowski, 1967.** (1936'da Skolimowski Varşova Üniversitesinde öğrenciyken iki şiir kitabı, bir oyun yayınladı, boks çalıştı. Sonra Lodz Sinema Okulu'nu bitirdi. Wajda'nın «Suçsuz Büyücüler», Polanski'nin «Sudaki Bıçak» adlı filimlerinin senaryolarına katkıda bulundu. Daha sonra filim yönetimine başladı ve iki yıl içinde genç Polonya sinemasının önderi durumuna geldi. Skolimowski'ye Polonya'nın Godard'ı sayılabilecek güçte bir yaratıcı olarak bakılmaktadır. Sinematek'te yönetmenin «Rysopis» (1964), «Walkower» (1965) ve «Bariera» (1966) adlı filimleri daha önce gösterilmiştir. 1967 Berlin Film Festivali büyük ödülünü kazanan «Çıkış»ın konusu şöyledir:

19 yaşındaki Marc bir kadın berberinin yardımcısıdır, ama araba yarışlarına meraklıdır. İki gün sonra yapılacak bir yarış arabasının markasını «Porsche» olarak yazdırmıştır (patronunun otosunu ödünç almayı düşünmektedir). Arabayı alamayacağını anlayınca, bir Hintliyi Mihrace, kendini onun sekreteri gibi göstererek «Porsche» satıcısından birkaç saatliğine bir otomobil alır. Hintliye arabayı bir kızla buluşmak için kullanacağını söylemiştir. Denemek için kentin dışına çıkarken bir motosiklete çarpar. Bu arada otonun yarışta kullanılacağını öğrenen Hintli geri gelir; polisten korkmaktadır; Marc'tan arabayı geri vermesini ister. Marc yarış düzenleyicilerine başka bir marka ile katılıp katılamayacağını sorar. Yazıldığı marka ile yarışmak zorunda olduğunu öğrenir. Filim, ayrıca, Londra, New York,, San Fransisco, Acapulco, Sydney ve Melburn filim festivallerinde de birer «onur diploması» almıştır. Oy. / Jean-Pierre Léaud, Catherine Dupont, Jacqueline Bir, Paul Roland. Süresi / 89 dakika.)

— **PERŞEMBE GÜNÜ PAZARMIŞ GİBİ ŞARKI SÖYLENECEK/JEUDİ ON CHANTERA COMME DİMANCHE / Luc de Heusch, 1967.** (1927'de doğan Luc de Heusch 1951'de deneysel bir filim olan «Perséphone»u gerçekleştirdi, etnoloji öğretimi gördü. Şimdi Brüksel Üniversitesinde etnografya profesörüdür. Kısa filimleri arasında etnografya, şehircilik, resim sanatı üstüne olanlar vardır. Luc de Heusch, Jean Rouch'la birlikte Uluslararası Etnog-

rafik ve Sosyolojik Filim Kurulunun kurucularındandır. Yönetmenin ilk uzun filmi olan «Jeudi on Chantera Comme Dimanche»un konusu şöyledir:

29 yaşındaki Jean Delcour işçileri kente taşıyan bir otobüs sürücüsüdür. Jean'ın sevgilisi Nicole nişanlılar arasında yapılacak bir güzellik yarışmasına katılmaya hazırlanmaktadır. Jean'ın kardeşi Pierre spor sevgisi uğruna polis olmuştur. Jean talihinden yakınır, özgür, mutlu olmak istemekte, elli bin franka bir kamyon alıp kendi başına çalışmayı düşünmektedir. Nicole'ün yarışmadaki büyük ödül olan 100.000 frankı kazanması işleri düzeltecektir. Fabrikada hava kızışmakta, bir grev hazırlanmaktadır. Nicole ikinci olur, armağanı ev mobilyasıdır. Bunu düzenbaz bir tüccara satarak, bazı koşullarla bir kamyon alırlar. Grev başlar. Kamyonu satın aldığı tüccarla grevci bir işçinin evine, haciz koymaya giderler. Jean kızar, Devos'u yolda bırakır. İşleri bozulur. Grev biter. Jean kamyonu satmak zorundadır. Ama yeni çıkan bir kamyonun satıcıları kredi açmaya hazırdırlar. Jean ile Nicole reklâm kampanyasına katılırlar borçlarını 24 taksitte ödeyeceklerdir. Oy. / Marie-France Boyer. Bernard Fresson. Etienne Bierry. Müzik / Georges Delerue. Süresi / 90 dakika.)

— **DÜŞMANLAR / LES ENNEMİS / Hugo Claus 1968.** (Belçika sinemasının düşük niteliği yıllarca eleştirildikten sonra, geçerli amaçlarla ortaya çıkan yetenekli yönetmenler tam karşıdaki entellektüel ve şiirsel uçta yer aldılar. Ancak son yıllarda bazıları seyirciyle daha doğrudan bir ilişki kurma denemesine giriştiler. Bunlardan biri olan Hugo Claus aynı zamanda romancı, şair, tiyatro yazarı, sahneye koyucu ve ressamdır. Sinemaya yönetmen Fons Rademakers'in senaryo ve diyalog yazarlığını yaparak başlamıştır. Bir davranışlar sinemasının, fiziksel bir sinemanın gerekliliğini ancak onun gibi bütün türlere el atan bir kişi duyabilirdi. Claus, üç «düşmanı» karşı karşıya getiren bir yanlışlığı anlatırken, savaşı ve gülünç yanlarını işleyen canlı, yoğun bir gösteri sunuyor. Biraz sarhoş bir Amerikalı er, serüven hevesiyle kavga arayan genç bir Anvers'li, barışta taşrada öğrenmenlik yapan bir Alman şoförü arasında yavaş yavaş bir arkadaşlık doğuyor; ama gözü kara şiddet barış içinde yaşayabilecek bu insanların yaşamlarına son veriyor. İlginç oyuncu yönetimi, sözlerin ve hareketlerin yalınlığı Amerikan B serisinden bir filmi düşündürüyor. Karamsarlık ve yalnızlık havası, gündelik ayrıntı düşkünlüğü bazı Polonya filimlerini anımsatsa da, önce yüreğe sonra heyecanın içinden akla yönelen bir Belçika filmi bu. Oy. / Del Negro, Fons Rademakers, Robbe De Hart. Süresi / 87 dakika.)

— **BAY HAWARDEN / MONSİEUR HAWARDEN / Harry Kümel 1968.** (1940 yılında doğan Harry Kümel 14 yaşında amatör olarak sinemacılığa başladı. 1959'da, Cannes'da, Cocteau'nun şiirinden yola çıkarak yaptığı «İyi Anna / Anna La Bonne» ile Amatör Filimleri Şenliği'nin Cumhurbaşkanlık büyük ödülünü aldı. Ertesi yıl, aynı şenlikte Pandora ile Kodak Kupasını kazandı. Sonra Herman Wuyts ile birkaç filim yaptı, «Uit Glas En Staal» adlı yapıtına Anvers şenliğinde en iyi sanayi filmi ödülü verildi. «Bay Hawarden» yönetmenin ilk uzun filmidir. Konu, Filip de Pillecijn'in bir romanından alınmıştır... Geçen yüzyılın ortalarında, Paris'ten gelen genç bir soylu Spa yakınlarında Ligneuville'e yerleşir. Ancak ölümünden sonra, aslında bir kadın olduğu anlaşılır. Bu gerçek olay önce romancılar, sonra senaryocular tarafından işlenmiştir. Filimde, Bay Hawarden'in yanında sırrını bilen bir hizmetçi, Victorine görülmektedir. Hizmetçi çiftlikten ayrılırken, kendsini seven iki işçi arasında çıkan kavgayı durdurmak ister ve öldürülür. Geçmişini anımsayan Bay Hawarden kadın giysilerine dönerek yakındaki Spa kentine gider, tanıştığı bir subayla geceyi geçirir. 20 yaşındayken, onu seven iki erkekten biri ötekini kıskançlık sonucu öldürmüş, kalanı da kendisi bıçaklamıştır. Kadınlığa dönüş denemesi başarısız kalan Bay Hawarden çiftliğe döner ve kendini öldürür. Geniş ekran. Oy. / Ellen Vogel, Hilde Uitterlinden, Xander Fischer. Süresi / 98 dakika.)

— **SİLGİLER / LES GOMMES / Lucien Deroisy, 1969.** (İyi bir belge sinemacısı olarak ünlenen Lucien Deroisy genç yaşta sinemayla ilgilenmeye başladı. Dört yıl tutsak kaldıktan sonra sıfırdan başlamak zorunda kaldı. Aralarında ödül alanlar da bulunan bir çok kısa filim gerçekleştirdi. «Silgiler» yönetmenin ilk uzun filmidir. Konu, Alain-Robbe Grillet'nin bir romanından alınmıştır. Bir kiralık katil, Profesör Dupont'u evinde bir akşam saat 19.30'da öldürmekle görevlidir. Bu, hepsi aynı saatte işlenmesi gereken cinayetler dizisinin bir halkasıdır. Kolundan hafifçe yaralanan Dupont, Doktor Juard'ın hastanesine sığınır. Kendisini tehdit eden tuzaktan kurtulmak için ölüm haberini yaydırır. Hemen o akşam, başkentten, cinayet soruşturmasını yürütmek üzere özel görevli Wallas gönderilir. Wallas gönderildiği kenti önceden gördüğünü şöyle böyle hatırlamaktadır. Kendisi gibi, Profesör Dupont'un ölmediğinden habersiz olan Komiser Laurent'la ilişki kurar. Wallas, soruşturması sırasında birkaç kez, Dupont'un kendinden çok genç olan eski karısıyla karşılaşır. Kadının evine gidip geldikçe, bu evi tanıdığına, çocukken gelmiş olduğuna iyice inanır. Komiser Laurent'a Dupont'un evinin bir fotoğrafı gönderliir, arkasında bir kadın el yazısıyla «bu akşam yedi buçukta buluşalım» yazılır. Wallas Komiserin gösterdiği fotoğrafı cebine koyar ve katili yakalayıp bilmeceyi çözeceğine inanarak belirtilen saatte Dupont'un evine gitmeyi kararlaştırır. Dupont, hastaneden

evindeki belgeleri almaya gider. Sarı [illegible] Wallas beklemektedir. Dupont odasına girerken elindeki [illegible] Dupont yıkılır. Polis Wallas, kuşkusuz babası olan Dupont [illegible] Deroisy'nin bu ilgi çekici filmi, 1969 Alghero Festi[illegible] [illegible], 1969 Dinard, Fransız dilinde filimler şenliğinde [illegible] almıştır. Oy. / Françoise Brion, Claude Titre, Jacques [illegible] Gevrey. Müzik / Georges Delerue.)

— **BRAY'DE RANDEVU / RENDEZ-VOUS A BRAY André Delvaux, 1971.** (Genç Lüksemburg'lu Julien, Paris'e [illegible] piyano derslerini izlemeye gelmiştir. 1914'de savaş onu Fransa'da [illegible] öğrenimini engeller. Yaşamak için bir gazetede müzik eleştirileri yazar. Bir gün bir telgraf alır: (Bray'de randevu — La fourgerie — 28 Aralık — Uzaktan sevgiyle selâmlarım, Jacques Nueil). Julien banliyö treniyle söylenilen yere gider. La Fourgerie bakımsız bir bahçenin içinde küçük bir köşktür. Genç, güzel bir kadın kapıyı açar. Jacques Nueil henüz gelmemiştir. Bekleyiş başlar, Julien anılara gömülür. Kadın ona kahve verir, gece olurken mumlar getirir. Kafasına sorular takılır: Kimdir bu kadın? Bir hizmetçi, bir yakın mı? Belirsiz bir korku, bir sıkıntı sarar Julien'i. Sonra yavaş yavaş bazı işaretler buluşmanın nedenini belirtirler... Delvaux'nun konusunu Julien Gracq'ın «Le Roi Cophetua» adlı romanından aldığı bu üçüncü uzun filmi de önceki filimleri gibi karmaşık bir yapıya sahiptir. Filmin ilgi çekici özelliği de, kahramanlarının evrenine bakışındaki bu girift yönteminden gelmektedir. Filim Fransa'da 1972 Louis Delluc ödülünü kazanmıştır. Renkli. Oy. / Anna Karina, Mathieu Carrière, Roger Van Hool, Bulle Ogier. Süresi / 90 dakika.)

— **MIRA / Fons Rademakers 1971.** (Olay yüzyılın başında geçer. Flandre'ın bir köyünde oturanlar ırmağın üstüne bir köprü yapımı tasarısına karşı çıkarlar. Kendilerini yabancılardan, yani suyun öteki yanında yaşayanlardan koruyan sal mutluluklarına yetmektedir. Köprüye karşı kampanyayı yürüten köylü, oğluyla birlikte arazide ölçü alan topografa karşı bir saldırı düzenler. Kavgada topograf ve yardımcılarından biri ölür. Jandarma, saldırganlardan Lander'in yakalanmasıyla sonuçlanan bir insan avına girişir. Lander'in yeğeni ve metresi olan Mira sevgilisinin yakalanışını ilgisiz izler. Çünkü bu arada, köprü tasarısının sorumlusu mühendis Maurice Rondeau'ya tutulmuştur. Köy, köprü taraftarları ve düşmanları olarak ikiye bölünür. Bir köylü topluluğu köprüyü yıkmak ve köyün bütünlüğünü kurtarmak için son bir deneme yapar. Köprü kurulacak, Rondeau Mira'yla evlenecektir. Sonunda Mira bir raslantı sonucu bulduğu kocayı da bırakarak köyden kaçacaktır... Senaryosu Hugo Claus'un S. Steuvels'in bir romanından

uyarlayarak yazdığı «Mira», Rademakers'in tutarlı sinemacı kişiliğini yansıtacak ilginç bir denemedir. Renkli. Fransızca altyazılı. Müzik / Georges Delerue.)

İ Ö. AKAD TOPLU GÖSTERİSİ /

— **BEYAZ MENDİL / Lütfi Ö. Akad 1955** (Konu / Yaşar Kemal. Sen. / Lütfi Akad. Gör. / Turgut Ören. Oy. / Fikret Hakan, Ruth Elizabeth, Settar Körmükçü, Ahmet Tarık Tekçe. Yapım / Duru Film.)

— **YALNIZLAR RIHTIMI / Lütfi Ö. Akad 1959** (Sen. / Lütfi Akad. Gör. / Yuvakim Filmeridis. Müzik / Hulki Saner. Oy. / Çolpan İlhan, Sadri Alışık, Turgut Özatay, Ahmet Tarık Tekçe, Kâmuran Yüce, Osman Alyanak. Yapım / İpek Film.)

— **HUDUTLARIN KANUNU / Lütfi Ö. Akad 1966** (Sen. / Yılmaz Güney. Gör. / Ali Uğur. Oy. / Yılmaz Güney, Evrim Fer, Erol Taş, Tuncel Kurtiz. Yapım / Dadaş Film.)

— **KIZILIRMAK - KARAKOYUN / Lütfi Ö. Akad 1967** (Konu / Nazım Hikmet Ran. Sen. / Lütfi Akad. Gör. / Ali Uğur. Oy. / Yılmaz Güney, Nilüfer Koçyiğit, Kadir Savun, Tuncer Necmioğlu. Yapım / Dadaş Film.)

— **ANA / Lütfi Ö. Akad 1967** (Sen. / Lütfi Akad. Gör. / Ali Uğur ve Cengiz Tacer. Oy. / Türkân Şoray, Yılmaz Duru, Erol Taş, Kadir Savun. Yapım / Fer Film.)

— **SENİNLE ÖLMEK İSTİYORUM / Lütfi Ö. Akad 1969** (Renkli. Sen. / Safa Önal. Gör. / Gani Turanlı. Müzik / Metin Bükey. Oy. / Türkân Şoray, İzzet Günay, Cahit Irgat, Aydın Tezel, Meltem Mete, Gülgün Erdem. Yapım / Şeref Film.)

— **YARALI KURT / Lütfi Ö. Akad 1972** (Renkli. Sen. / Selim İleri. Gör. / Gani Turanlı. Oy. / Cüneyt Arkın, Şükran Yamakoğlu, Ahmet Mekin, Osman Alyanak, Güzin Özipek, Kâmuran Usluer. Yapım / Erman Film.)

— **IRMAK / Lütfi Ö. Akad 1972** (Renkli. Sen. / Lütfi Akad. Gör. / Ali Uğur. Oy. / Serdar Gökhan, Aysun Güven, Kadir Savun, Osman Alyanak, Ali Şen, Muazzez Kurdoğlu, Danyal Topatan. Yapım / Saltuk Film.)

(1950'den sonra sinema sanatına daha yatkın eserlerle gelişen Türk sinema sanatının en önemli isimlerinden biri hiç kuşkusuz Lütfi Akad'dır. Sansas-

yonel çıkışların genellikle dışında kalmayı yeğleyen, buna karşılık yaptığı filimlerde hemen her zaman belirli bir düzeyi tutturan, titiz, zevkli anlatımı, ilginç konuları, yaptığı işe gösterdiği saygı ile yedinci sanatın klasik dönemindeki ustaları hatırlatan Lütfi Akad, özellikle 1960 sonrası filmleri ile ulusal sanatımızın uluslararası çapta katkısından söz edilebilecek çok az sayıda yönetmenimiz arasında yer almıştır.

Gerek ticari sinemalarda gösterilen Türk filmlerini dikkatle izleyen sinemaseverler gerekse Sinematek'in geçen yıllarda düzenlediği Türk sineması gösterilerini hatırlayanlar bir «Hudutların Kanunu»nu, bir «Kızılırmak - Karakoyun»u, «Ana»yı, «Irmak»ı kolay kolay unutamıyacaklardır.

1917'da İstanbul'da doğan, Jeanne d'Arc Fransız okulu ve Galatasaray Lisesinde okuduktan sonra Yüksek İktisat ve Ticaret Okulu'nun Maliye bölümünden mezun olan Lütfi Akad 1946 yılında Şakir Sırmalı ve arkadaşları tarafından kurulan Sema Film'in prodüksiyon müdürü olarak sinema alanına girmiştir. Bir süre Lâle ve Erman Film gibi şirketlerde mali konularla ilgili işleri yürüttükten sonra ilk olarak 1949'da Erman Kardeşler adına ünlü «Vurun Kahpeye» filmini çevirerek yönetmenliğe başladı. Akad'ın önemi, 1952 ve 1953 yıllarında çevirdiği «Kanun Namına» ve «Öldüren Şehir» gibi filmlerinin sinema tarihimizdeki özel yerinde araştırılmalıdır.

Gerçekten 1950'lere kadar Türk sinemasına Muhsin Ertuğrul'la başlayan tiyatrocular kuşağının anlayışı egemendi. Yönetmeninden oyuncusuna, dekorcusundan ışıkçısına kadar teknik ve artistik bütün kadroları tiyatrodan sağlayan bu sinema yedinci sanatın kendine özgü, bağımsız, değişik anlatım olanaklarından da gereğince yararlanamamıştır. İlk olarak Akad'ın yukarıda sözü edilen iki filmiyledir ki sinemamıza tiyatro anlayışının çok dışında yeni, taze bir soluk gelmiş, seyirci beyaz perdede üç duvarlı dünyanın izlenimlerini seyretmekten belirl ibir ölçüde kurtularak yeni bir anlatımla karşılaşmıştır.

Akad, öncüsü olduğu bu yeni akımın daha sonraki serüvenine, özellikle 1950 - 60 arasında önemli katkılarda bulunmaya devam etmiş, «Katil», «Beyaz Mendil» v.s. gibi filimleriyle gerçekçi bir sinema sanatının ilk örneklerinin verilişinde önemli sorumluluklar yüklenmiştir.

Ancak Akad'ın ulusal sinema sanatımız içindeki önemli yerini belirleyen değerli filimlerinin büyük bölüğü 1960 sonrasının tarihlerini taşımaktadır. Türk sinemasında belirli kaygılarla işe başlayan arkadaşları arasında özellikle Akad, 1960'tan sonra yaptığı filimlerde kolay yollara, basit reçetelere

iltifat etmediğini göstermiş, hep o titiz, sanat kaygıları ağır basan anlayışını seyirci ile dikkatli bir diyalog kurmayı da başararak sürdürmüştür.

Akad'ın filimlerinin hemen hepsinde (elbette sadece endüstri ile ilişkilerini devam ettirebilmesini sağlayan sıradan filimleri bu yargının dışındadır), ulusal özellikler, yerel renkler, folklor, halk masalları ve anlatımı ağır basar. Ancak Akad'ın ustalığı, bu anlatımın hiç bir zaman sadece «pitoresk» olana, adeta «turistik» bir basitliğe düşmeyişi, tersine halk sanatçısı ustaların sade ama güçlü duyarlığına erişmesinde yatar.
Lütfi Akad, bütün bu özellikleri ile sinemamızın «usta» adını alabilecek belki de tek yönetmenidir.)

MODERN KLASİKLER /

— ALTIN HAZİNELERİ / THE TREASURE OF SIERRA MADRE / John Huston 1947 (Kuzey Amerikalı iki maceraperest, Meksika'da ihtiyar bir altın arayıcısı ile ortaklık kurarlar. Bu ortaklık, Sierra Madre dolaylarında bir hazine bulmalarına kadar sürer. O andan itibaren altın tozu dolu çuvallar ortakları birbirine düşürecek ve adamlar birbirlerini boğazlayacak duruma geleceklerdir... Ünlü Amerikalı yönetmen John Huston'ın bu önemli «western»i, tanınmış yazar Traven'in romanından alınmıştır. Huston, filminde Latin Amerika'nın gerçek dekorları içinde Kuzey Amerikalı insanları «para» hırsını ve «bulma» sevincini ustalıklı bir yorumla yansıtmakta, Amerikalı karakterinin incelemesini yapmaktadır. Para, yanısıra, konforu, lüksü, güzel giysileri ve nihayet kadınları da vadeden bir unsurdur. Huston, özellikle kızılderililerin sakin yaşamlarındaki uysallığın sırrını bulmuş yaşlı filozof üzerinde durmakta ve babası Walter Huston'ın canlandırdığı bu karakterle altın hırsı içindeki öteki adamlara bir alternatif koymuş olmaktadır. Filim, ele alınan öyküyü işlerken, insanın vahşi doğayla olan mücadelesini de etkili, çarpıcı bir biçimde göstermekte, köylülerin gerçek yaşantısı da arka plânda ama başarılı biçimde ortaya konmaktadır. Huston bu filminde anlatım yönünden gerçek bir başarı elde etmiştir denebilir. Filim, 1948'de «En iyi yönetim» ve Walter Huston için «En iyi yardımcı aktör» Oscar'larını kazanmış, aynı yılın Venedik Filim Festivali'nde de filmin müzik yönetmeni Max Steiner «En iyi filim müziği» ödülünü almıştır. İngilizce. Oy. / Humphrey Bogart, Walter Huston, Tim Holt, Bruce Bennett, John Huston. Süresi / 120 dakika.)

— KAN DÖKMEYECEKSİN / FRIENDLY PERSUASION / William Wyler 1956 (Amerikan sineması eski kuşağının bir başka önemli ismi William Wyler'ın Türkiye'de 1958-59 mevsiminde «Kan Dökmeyeceksin» ya da «Beraber Ya-

sayalım» adıyla gösterilmiş bu ilginç filmi, 1957 Cannes Filim Festivali «Büyük Ödül»ünü almıştır. Konusu Amerikan iç savaşı yıllarında geçen ve Gary Cooper ile Anthony Perkins'in baba-oğul olarak karşımıza çıktıkları bu «western», Wyler'in ikinci derecede önemli filimleri arasında yer almaktadır. Wyler'in Jessamyn West'in oldukça sükse toplamış romanından yaptığı bu uyarlama için Roger Boussinot «Presbytérien bir western; romandan tam olarak aktarılmamış; Wyler'ın da en aldatıcı eseri» şeklinde bir yorum yapmaktadır. «Friendly Persuasion» Wyler'ın «Büyük Ülke — The Big Country» adlı önceki filmindeki ticarî unsurların bu filminde de sürdürüldüğü şeklinde eleştiriler de almıştır. Bütün bunlara karşılık Wyler'ın sinemacı ustalığından izler taşıyan, ele aldığı sorunları, çatışmaları, çok hafife almadan işleyen, oyuncularının başarısıyla da dikkati çeken bir filimdir «Kan Dökmeyeceksin». Renkli. İngilizce. Oy. / Gary Cooper, Dorothy Mc Guire, Anthony Perkins, Marjorie Main.)

— **DON KİŞOT / DON QUIXOTE / Grigori Kozintsev 1957** (Kozintsev'in, yani Hamlet ve Kral Lear'in büyük ustasının Don Kişot'u, George Sadoul'a göre Cervantes'in ünlü eserinin uygulamaları arasında en iyisi. [Öbür uyarlamalar arasında dikkati çekenler: G. W. Pabst / 1923, Zecca / 1905, Emile Cohl / 1909, Camille de Norlhon / 1913, Edward Dillon / 1915, Lauritzen / 1926.]

Filmin konusu Cervantes'in eserine uygun bir biçimde düzenlenmiştir. Önemli ayrım Sancho'nun kişiliğinde görülmekte, Kozintsev, gezgin şövalyenin bu ayrılmaz dostunu romandakinden daha değişik bir kişilikle canlandırmaktadır. Filmin dış sahnelerinin çekildiği Kırım'ın kuru, sert görüntüsü Don Kişot İspanyasını büyük bir bağlılıkla canlandırmakta, özellikle Kozintsev'in renkleri ve anlatımı Velasquez'in tablolarının koyu tonlarının derin özelliklerini taşımaktadır. Uyarlama alanında gerçekten başeserler veren Kozintsev'in bu ünlü filmi de aynı değer ve ustalığı getirmektedir. Filmin önemli bir yönü de «Korkunç İvan» ve «Aleksandr Nevski» filimlerinin büyük aktörü Nikolay Çerkasof'un Don Kişot'u canlandırmasıdır. Renkli. Oy. / Nikolay Çerkasof, Talubeyev, S. Birman, Maximov. Süresi / 100 dakika kadar.)

GÜNÜMÜZ SİNEMASI /

— **BAŞKA ÇEŞİT BİR AŞK / A KIND OF LOVING / John Schlesinger 1962** («Darling», «Far from the Madding Crowd», «Midnight Cowboy», «Sunday Bloody Sunday» gibi filimlerin yönetmeni John Schlesinger'in 1962'de çe-

virdiği ilk uzun filmi. «A Kind of Loving», Stan Barstow'un bir romanından Keith Waterhouse ve Willis Hall ikilisi tarafından senaryolaştırılmış... North Country'deki bi rfabrikada genç bir teknik ressam olan Vic Brown, aşk, gezi, evlilik gibi belirsiz ve durmadan yer değiştiren bir yaşantıyla çevresinde gördüğü günlük tekdüze yaşam biçiminden kaçmaya çalışmaktadır. Aynı yerde çalışan 19 yaşındaki Ingrid Rothwell'e olan sevgisi bazen parlayıp bazen sönmektedir. Tesadüfen kızın annesi evde yokken Vic onlara gitme konusunda kızı ikna eder. Ama bu deneme ikisi için de istenen sonucu vermez. Ingrid Vic'de güvenmemekte, onun aşkından emin olamamaktadır. Vic de bu denemeden sonra kızdan uzaklaşır. Müessesenin yıllık balosunda Ingrid gebe olduğunu Vic'e iletir. O da Ingrid'e evlenme önerisinde bulunur. Southport'da olaysız fakat renksiz bir balayıdan sonra Mrs. Rothwell'in evine yerleşirler. Burada dar görüşlü kayınvalidesi ile Vic arasında kısa zamanda bir gerginlik doğacaktır. Anlaşmazlık zamanla büyüyünce, Vic'in karısına ve evine karşı ilgisi de azalır. Ingrid arabayla hastaneye koştuğu zaman, Mrs. Rothwell bu gerçeği katı bir biçimde kızına açıklar. Bundan sonra Ingrid, Vic'le sevişmeyi reddeder. Sarhoşken kayınvaldesiyle kavga eden Vic ise bu olaydan sonra evi terkeder. Ancak annesine, mutlu bir evlilik sürdüren kızkardeşine karşı beslediği sevginin derecesi ve evliliğini olgun bir kişi olarak yeniden gözden geçirmek istemesi onu karısıyla anlaşmaya sürükler. Ingrid'i annesini terketmeğe ikna eder ve kendileri için, kendi umutları ve kendi doğru kavramlarıyla yaşantı kurabilecekleri yeni bir ev aramaya başlarlar. Bu yeni yaşantı onları ileriye götürecektir. Schlesinger'in filmi İngiliz «Free Cinema» akımının değişik örneklerinden biridir. Gerçekçi, ruh-bilimsel yönleri olan yumuşak bir sinemadır bu. İngilizce. Oy. / Alan Bates, June Ritchie.)

— **SALOME** (Ünlü Polonyalı pantomim yönetmeni Tomas Zewski'nin yaptığı 40 dakikalık bir gösteri filmi. 35 kişilik kalabalık bir kadroyla çalışan ve Fransız Marcel Marceau'dan sonra Avrupa'nın en önde gelen pantomim yönetmeni olan Tomas Zewski'nin filmi estetik yönden de büyük önem taşımaktadır. Yönetmen pantomim'in bütün ayrıntılarını sinemadan çok iyi yararlanarak ve plastik yönden doyurucu bir biçimde seyirciye sunmaktadır. Filme eşlik eden müzik de gösterinin etkisini artıran bir unsur olmaktadır.)

— **İZİN VERİRSENİZ KENDİMİ TANITAYIM: ROCCO PAPALEO / PERMETTE? ROCCO PAPALEO / Ettere Scola 1971** (Rocco Papaleo Sicilya'da doğdu. 20 yaşından beri vatandaşlarının çoğu gibi Amerika'ya göçetmiş. Şimdi orada yaşıyor ve 42 yaşında. Papaleo boksörlüğü denedikten sonra ken-

dini yine işsiz güçsüz sıkıntı içinde buldu ve her işte biraz çalıştı. Nihayet bir madende karar kıldı. Fakat sıhhati yüzünden arkadaşlarının madenin dibine inip çıktıkları asansörü kullanabildi. Rocco iyimser ve herşeyden memnun bir kişidir. O yalnızca hayatla anlaşmayı istiyor; dostluğa, dayanışmaya inanıyor... Birgün Chicgo'da mola vermeye mecbur kaldı. Ama orada genç model Jenny ile tanışınca Chicago günleri bitmek bilmedi. Bu büyük kentte birkaç günde değişti. Belki de ilk kez eskiden yalnızca konuşulurken işittiği sorularla karşı karşıya geldi: Siyahlara karşı beyazlar; normaller ve anormaller; erkekler ve kadınlar! yaşlılar ve gençler v.b... Jenny dahi belki dostça, belki beceriksizce onu hayal kırıklığına uğrattı. Bu ilişki de bitti. Koca kentte bir tek dost bulabildi: Cengiz Han. Bu adam, tasmalı bir köpek gibi onu korumak için her an ısırmaya hazır kör bir serseri idi. Cengiz Han bir bomba yaptı ve bir gün bu «pis dünya»dan intikam almak amacıyla bir treni havaya uçurmak için bekledi. Polisten kaçarken bir kamyon altında öldü. Rocco bu olaydan sonra kendini gerçekten terkedilmiş hissetti. Cengiz Han'dan kalan pılı pırtıyı topladı, kalabalık sokaklarda aylak aylak dolaştı. Bakışları artık savunusuz bir çocuğunki gibi saf değildi. Artık bu bakışlarda da «kötülük»ün izlerine rastlanabiliyordu... Yönetmen Ettore Scola, «Drama della Gelosia» adlı yapıtı ile Marcello Mastroianni'ye Cannes Festivali'nde «En İyi Aktör» ödülü aldırdıktan sonra aynı oyuncuyla başka bir filim daha yapmış. «Rocco Papaleo», İtalyan mizahı ile süslü tatlı bir güldürü filmi. Renkli. Oy. / Marcello Mastroianni, Lauren Hutton, Tom Reed, Margot Novak.)

— **VANYA DAYI / UNCLE VANYA / Andrey Mihalkov - Konçalovski 1972** (Bu çok yeni Çehov uyarlaması, yazarın önemli oyunlarından birinin genç kuşak Sovyet yönetmenlerinden Konçalovski'nin imzasıyle perdeye aktarılmasıdır. Konçalovski alışılagelmiş tiyatro uyarlamalarını aşıp devrim öncesini yansıtan dökümanterlerden de yararlanarak modern bir sinema diline ulaşıyor. Çehov karakterleri sahnedeki geleneksel görüntülerinden kopmuş, sıyrılmış olarak çıkıyorlar karşımıza. Sahnedeyken geleceğe karşı karamsarlığını sayıp döken Dr. Astrov, perdede içindeki yaşadığı çağı eleştirerek umutsuzluğunu kendi ortamına yöneltiyor. Yönetmen, Çehov'un klasiğini böylesine yeni bir yaklaşımla işlerken yazarı da kendi kişiliğinden koparıp atmıyor. Filmin gerçek başarısı da burada olsa gerek. Renkli. Oy. / Sergey Bondarçuk, Innokenti Smoktunovski, Irina Kupçenko, Irina Miroşniçenko, Vladimir Zeldin. Süresi / 100 dakika kadar.)

— **RASLANTI /INCONTRO / Piero Schivazappa 1972** (Claudia ile Sandro bir partide tanışırlar. Sandro 20 yaşında, çekingen bir gençtir. Bir taşra köyünden gelmiştir. Claudia ise güven verici, kovasından daha olgun, mo-

dern bir kadındır. Verilen partinin sonunda beraberce çıkarlar. Ancak aşkları orada sona ermiştir. Claudia için bu yalnızca bir serüvendir. Onu, tekrar görmemek üzere kararlı olarak terketmiştir. Ama Sandro, Claudia'yı arar, bulur ve kadının kocası Stefano'nun yokluğu sırasında yeniden bir ilişki kurarlar. Fakat geriye dönmesi yaklaştığında genç kadın bu ilişkinin devam etmeyeceğini anlar. Uzaklaşma kaçınılmazdır. Sandro, hayal kırıklığına uğramış, yaralı olarak köyüne döner. Fakat bütün dostları kente gitmiş ve evlenmişlerdir. Aylak, kendini daha yalnız hisseder. Claudia ise bu arada kocasıyla artık birlikte yaşayamayacağını anlamış ve ayrılmaya karar vermiştir. Sandro'yu arar. Sandro, genç kadının fikir değiştirdiğinden habersiz, ümitsiz, aşkına bir çıkış yolu bulamamaktan bitkin Roma'ya gider. Sevdiği kadının evinin önünde kendini öldürmeyi düşünmektedir... «Raslantı» yeni İtalyan yönetmenlerinden Schivazappa'nın modern bir sinema dili taşıyan ama çok yeni birşey getirmeyen özenli bir denemesidir. Renkli. Oy. / Florinda Bolkan, Massimo Ranieri, Claude Mann.)

İLK GÖSTERİ DİZİSİ /

— **SON YAPRAK / L'ARBRE DE NOEL / Terence Young 1969** (Renkli. Türkçe altyazılı. Oy. / William Holden, Virna Lisi, Bourvil, Brook Fuller, Madeleine Damien. Süresi / 108 dakika. Getiren / Ulus Film.)

— **ATEŞ ÇEMBERİ / LE CERCLE ROUGE / Jean - Pierre Melville 1970** (Renkli. Türkçe altyazılı. Oy. / Alain Delon, Yves Montand, André Bourvil, François Périer, Gian Maria Volenté, Pierre Collet. Süresi / 102 dakika (Kısaltılmış Avrupa kopyası). Getiren / Ulus Film.)

— **ÖLESİYE SEVMEK / MOURIR D'AIMER / André Cayatte 1970** (Renkli. Türkçe altyazılı. Oy. / Annie Girardot, Bruno Pradal, François Simon, Monique Mélinand, Nathalie Nell. Getiren / Sintel.)

— **ÖLÜM ÇETESİ / THE GRISSOM GANG / Robert Aldrich 1971** (Renkli. Türkçe altyazılı. Oy. / Kim Darby, Scott Wilson, Tony Musante, Robert Lansing, Connie Stevens. Süresi / 128 dakika. Getiren / Sinevizyon.)

— **YAKLAŞ AMA SOYUNMA / KING, QUEEN AND KNAVE / Jerzy Skolimovski 1971** (Renkli. Türkçe altyazılı. Oy. / Gina Lollobrigida, David Niven. Getiren / Konak Film.)

ÇOCUK SİNEMASI GÖSTERİLERİ /

— **CANLI RESİM FİLİMLERİ**

— **1001 GECE MASALLARI / 1001 ARABIAN NIGHTS / Jack Kinney 1957** / Canlı-resim filmi

— **ASTERİKS VE KLEOPATRA / ASTERIX ET CLEOPATRE / René Goscinny ve Albert Uderzo 1968** / Canlı-resim filmi

— **LEYDİ'NİN AŞKI / THE LADY AN THE TRAMP** / Walt Disney 1955 / Canlı-resim filmi

— **HEİDİ İLE PETER / HEIDI UND PETER**

— **KAHRAMAN KANI / GYPSY COLD**

SÖYLEŞİLER / ÜÇ ŞENLİKTEN İZLENİMLER /

— **13 Pazartesi 18.00 de** **VENEDİK ŞENLİĞİ** / Tuncan Okan

SELÂNİK ŞENLİĞİ / Atilla Dorsay

ADANA ŞENLİĞİ / Nezih Coş

SERGİLER /

— **AFİŞLERLE AKAD FİLİMLERİ** / 5 - 15 Kasım

— **GEÇMİŞ ZAMANIN HAYAL PERDESİ / Türk Sineması'ndan geçmiş yıllara ait belge ve fotoğraflar / 16 - 30 Kasım.**

leyla erbil'in
öyküleri

«TUHAF BİR KADIN» ve «GECEDE»

kitapçılarda arayınız

KASIM

1 Çarşamba	/ 14.00 /	**ÇOCUK SİNEMASI / CANLI RESİM FİLİMLERİ**
	/16.30-19.00-21.30/	**YALNIZLAR RIHTIMI** / Lütfi Akad 1959
2 Perşembe	/ Bütün seanslar /	**BEYAZ MENDİL** / Lütfi Akad 1955
3 Cuma	/ 14.00-19.00 /	**VANYA DAYI / UNCLE VANYA** / Andrey Mihalkov - Konçalovski 1972
	/ 16.30-21.30 /	**SALOME ve KISA FİLİMLER**
4 Cumartesi	/14.00-16.30-21.30/	**İZİN VERİRSENİZ KENDİMİ TANITAYIM: ROCCO PAPALEO / PERMETTE? ROCCO PAPALEO** / Piero Schivazappa 1971
	/ 19.00 /	**ÖLÜM ÇETESİ / THE GRISSOM GANG** / Robert Aldrich 1971
5 Pazar	/ 10.30 /	**ÇOCUK SİNEMASI** / **1001 GECE MASALARI / 1001 ARABIAN NIGHTS** / Jack Kinney 1957 / Canlı resim filmi
	/ Bütün seanslar /	**İZİN VERİRSENİZ KENDİMİ TANITAYIM: ROCCO PAPALEO / PERMETTE? ROCCO PAPALEO** / Piero Schivazappa 1971
7 Salı	/ Bütün seanslar /	**BAŞKA ÇEŞİT BİR AŞK / A KIND OF LOVING** / John Schlesinger 1962
8 Çarşamba	/ 14.00 /	**ÇOCUK SİNEMASI / 1001 GECE MASALLARI / 1001 ARABIAN NIGHTS** / Jack Kinney 1957 / Canlı resim filmi
	/16.30-19.00-21.30/	**BAŞKA ÇEŞİT BİR AŞK / A KIND OF LOVING** / John Schlesinger 1962
9 Perşembe	/ 14.00-19.00 /	**YALNIZLAR RIHTIMI** / Lütfi Akad 1959
	/ 16.30-21.30 /	**DON KİŞOT / DON QUIXOTE** / Grigori Kozintsev 1957
10 Cuma	/14.00-16.30-21.30/	**SALOME ve KISA FİLİMLER**
	/ 19.00 /	**ATEŞ ÇEMBERİ / LE CERCLE ROUGE** / Jean-Pierre Melville 1970

11 Cumartesi	/14.00-16.30-21.30/	**HUDUTLARIN KANUNU** / Lütfi Akad 1966
	/ 19.00 /	**ÖLESİYE SEVMEK** / **MOURIR D'AIMER** André Cayatte 1970
12 Pazar	/ 10.30 /	**ÇOCUK SİNEMASI** / **ASTERİKS VE KLEOPATRA** / René Goscinny ve Albert Uderzo 1968 / Canlı-resim filmi.
	/ 16.30-21.30 /	**KIZILIRMAK — KARAKOYUN** / Lütfi Akad 1967
	/ 14.00-19.00 /	**HUDUTLARIN KANUNU** / Lütfi Akad 1966
13 Pazartesi	/ 18.00 /	**SÖYLEŞİLER** / **ÜÇ ŞENLİKTEN İZLENİMLER** / Tuncan Okan - Venedik Şenliği; Atilla Dorsay - Selânik Şenliği; Nezih Coş - Adana Şenliği
14 Salı	/ 14.00-19.00 /	**DON KİŞOT** / **DON QUIXOTE** / Grigori Kozintsev 1957
	/ 16.30-21.30 /	**VANYA DAYI** / **UNCLE VANYA** / Andrey Mihalkov-Konçalovski 1972
15 Çarşamba	/ 14.00 /	**ÇOCUK SİNEMASI** / **ASTERİKS VE KLEOPATRA** / René Goscinny ve Albert Uderzo 1968 / Canlı-resim filmi
	/16.30-19.00-21.30/	**KIZILIRMAK — KARAKOYUN** / Lütfi Akad 1967
16 Perşembe	/ Bütün seanslar /	**ANA** / Lütfi Akad 1967
17 Cuma	/14.00-16.30-21.30/	**ANA** / Lütfi Akad 1967
	/ 19.00 /	**SON YAPRAK** / **L'ARBRE DE NOEL** / Terence Young 1969
18 Cumartesi	/ 14.00-19.00 /	**SENİNLE ÖLMEK İSTİYORUM** / Lütfi Akad 1969
	/ 16.30-21.30 /	**YARALI KURT** / Lütfi Akad 1972
19 Pazar	/ 10.30 /	**ÇOCUK SİNEMASI** / **LEYDİ'NİN AŞKI** / **THE LADY AND THE TRAMP** / Walt Disney 1955 / Canlı resim filmi
	/ 14.00-19.00 /	**YARALI KURT** / Lütfi Akad 1972
	/ 16.30-21.30 /	**SENİNLE ÖLMEK İSTİYORUM** / Lütfi Akad 1969

21 Salı	/ Bütün seanslar /	**IRMAK** / Lütfi Akad 1972
22 Çarşamba	/ 14.00 /	**ÇOCUK SİNEMASI / LEYDİ'NİN AŞKI / THE LADY AND THE TRAMP** / Walt Disney 1955 / Canlı resim filmi
	/ 16.30-21.30 /	**IRMAK** / Lütfi Akad 1972
	/ 19.00 /	**BEYAZ MENDİL** / Lütfi Akad 1955
23 Perşembe	/ Bütün seanslar /	**ALTIN HAZİNELERİ** / **THE TREASURE OF SIERRA MADRE** / J. Huston 1947
24 Cuma	/ Bütün seanslar /	**ALTIN HAZİNELERİ** / **THE TREASURE OF SIERRA MADRE** / J. Huston 1947
25 Cumartesi	/14.00-16.30-21.30/	**KAN DÖKMEYECEKSİN** / **FRIENDLY PERSUASION** / William Wyler 1956
	/ 19.00 /	**YAKLAŞ AMA SOYUNMA** / **KING, QUEEN AND KNAVE** / Jerzy Skolimowski 1971
26 Pazar	/ 10.30 /	**ÇOCUK SİNEMASI** / **HEİDİ İLE PETER** / **HEIDI UND PETER**
	/ Bütün seanslar /	**KAN DÖKMEYECEKSİN** / **FRIENDLY PERSUASION** / William Wyler 1956
28 Salı	/ 14.00-19.00 /	**ÇIKIŞ** / **LE DEPART** / Jerzy Skolimowski 1967
	/ 16.30-21.30 /	**AYRILIKLAR** / **LES ADIEUX** / Roland Verhavert 1966
29 Çarşamba	/ 14.00 /	**ÇOCUK SİNEMASI** / **HEİDİ İLE PETER** / **HEIDI UND PETER**
	/ 16.30-21.30 /	**PERŞEMBE GÜNÜ PAZARMIŞ GİBİ ŞARKI SÖYLENECEK** / **JEUDI ON CHANTERA COMME DIMANCHE** / Luc de Heusch 1967
	/ 19.00 /	**KAFASI KAZINMIŞ ADAM** / **L'HOMME AU CRANE RASE** / André Delvaux 1965
30 Perşembe	/ Bütün seanslar /	**RASLANTI** / **INCONTRO** / Piero Schivazappa 1972

ARALIK

1 Cuma	/	14.00-19.00	/	**BAY HAWARDEN / MONSIEUR HA WARDEN** / Harry Kumel 1968
	/	16.30-21.30	/	**DÜŞMANLAR / LES ENNEMIS** / Hugo Claus 1968
2 Cumartesi	/	14.00-19.00	/	**BRAY'DE RANDEVU / RENDEZ-VOUS A BRAY** / André Delvaux 1971
	/	16.30-21.30	/	**MIRA** / Fons Rademakers 1971
3 Pazar	/	10.30	/	**ÇOCUK SİNEMASI / KAHRAMAN KANI / GYPSY COLD**
	/	14.00-19.00	/	**SİLGİLER / LES GOMMES** / Lucien Deroisy 1969
	/	16.30	/	**KAFASI KAZINMIŞ ADAM / L'HOMME AU CRANE RASE** / Andre Delvaux 1965
	/	21.30	/	**ÇIKIŞ / LE DEPART** / Jerzy Skolimowski 1967

Sinematek Üyeleri :

— Ticarî sinemalarda görülmesine imkân olmayan filimleri görebilirler.
— Kitaplıktan yararlanırlar.
— Açık oturumlara, konferanslara, tartışmalara katılırlar.
— Filimler veya sinemayla ilgili belgeler üzerinde araştırma yapmak isterlerse Sinematek'in kendilerine sağladığı imkânlardan yararlanırlar.
— Sinema sanatı ile ilgili bütün soruları cevaplandıran bir kurumun imkânlarına kavuşurlar.

Sinematek'e üye olmak için :

— İki vesikalık fotoğraf vererek üyelik dilekçesini doldurmak.
— Yıllık ödentiyi ödemek (bu ödenti, öğrenciler, öğretmenler ve kol işçileri için 50.00 TL., öğrenci olmayanlar için 120 TL., üye eşleri için 60 TL. dir.) yeterlidir.

Sinematek Gösterileri :

— Pazartesi hariç hergün 14.00 - 16.30 - 19.00 - 21.30 da yapılır.

Sinematek'in Adresi :

Türk Sinematek Derneği, Sıraselviler Caddesi, No : 65 Taksim Tel. : 49 87 43. Üyelik işlemleri 10.00 - 21.30 arasında yapılır.

Ön Kapak / Erkal Yavi

FİLİM 72 / Türk Sinematek Derneği'nin yayın organı olarak ayda bir yayınlanır / Sahibi Türk Sinematek Derneği adına Onat Kutlar / Yazı İşleri sorumlusu : Ömer Pekmez / Bu sayıyı hazırlayan : Nezih Coş / Dergide yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir, dergiyi bağlamaz / Yönetim Yeri : Türk Sinematek Derneği, Sıraselviler Caddesi, No. 65 Beyoğlu, İstanbul / Tel : 49 87 43 / P. K. 307 Beyoğlu / Dizgi ve Baskı : Lâtin Matbaası / Baskı tarihi : 1/11/1972

SAYI : 27 **3 LİRA**

FİLİM GÖSTERİLERİ /

YENİ BELÇİKA SİNEMASI TOPLU GÖSTERİSİ /

— **KAFASI KAZINMIŞ ADAM / L'HOMME AU CRANE RASE** André Delvaux 1965

— **AYRILIKLAR / LES ADIEUX** / Roland Verhavert 1966

— **ÇIKIŞ / LE DEPART** / Jerzy Skolimowski 1967

— **PERŞEMBE GÜNÜ PAZARMIŞ GİBİ ŞARKI SÖYLENECEK JEUDI ON CHANTERA COMME DIMANCHE** / L. Heusch 1967

— **DÜŞMANLAR / LES ENNEMIS** / Hugo Claus 1968

— **BAY HAWARDEN / MONSIEUR HAWARDEN** / H. Kumel 1968

— **SİLGİLER / LES GOMMES** / Lucien Deroisy 1969

— **BRAYDE RANDEVU / RENDEZ-VOUS A BRAY** / Delvaux 1971

— **MIRA** / Fons Rademakers 1971

LÜTFİ Ö. AKAD TOPLU GÖSTERİSİ /

— **BEYAZ MENDİL** / 1955

— **YALNIZLAR RIHTIMI** 1959

— **HUDUTLARIN KANUNU** 1966

— **KIZILIRMAK — KARAKOYUN** 1967

— **ANA** / 1967

— **SENİNLE ÖLMEK İSTİYORUM** / 1969

— **YARALI KURT** / 1972

— **IRMAK** / 1972

MODERN KLASİKLER /

— **ALTIN HAZİNELERİ / THE TREASURE OF SIERRA MADRE** / John Huston 1947

— **KAN DÖKMEYECEKSİN / FRIENDLY PERSUASION** / Wyler 1956

— **DON KİŞOT / DON QUIXOTE** Grigori Kozintsev 1957

GÜNÜMÜZ SİNEMASI /

— **BAŞKA ÇEŞİT BİR AŞK A KIND OF LOVING** / John Schlesinger 1962

— **İZİN VERİRSENİZ KENDİMİ TANITAYIM: ROCCO PAPALEO / PERMETTE? ROCCO PAPALEO** / Ettore Scola 1971

— **VANYA DAYI** / Andrey M. Konçalovski 1972

— **RASLANTI / INCONTRO** Piero Schivazappa 1972

İLK GÖSTERİ DİZİSİ /

— **SON YAPRAK / L'ARBRE DE NOEL** / Terence Young 1969

— **ATEŞ ÇEMBERİ / LE CERCLE ROUGE** / J.-Pierre Melville 1970

— **ÖLESİYE SEVMEK / MOURIR D'AIMER** / André Cayatte 1970

— **ÖLÜM ÇETESİ / THE GRISSOM GANG** / Robert Aldrich 1971

— **YAKLAŞ AMA SOYUNMA** / Jerzy Skolimowski 1971

SÖYLEŞİLER / ÜÇ ŞENLİKTEN İZLENİMLER /

— **13 Pazartesi 18.00'de : VENEDİK** / Tuncan Okan; **SELÂNİK** / Atilla Dorsay; **ADANA** / Nezih Coş

SERGİLER /

— **AFİŞLERLE AKAD FİLİMLERİ** / 5 - 15 Kasım

— **GEÇMİŞ ZAMANIN HAYAL PERDESİ** / 16 - 30 Kasım

film 72

SAYI 27
KASIM

